

Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju ♦ Klinika za unutarnje bolesti
Klinička bolnica "Dubrava" ♦ Avenija G. Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb

UČINAK METOTREKSATA NA KARDIOVASKULARNI KOMORBIDITET U BOLESNIKA S REUMATOIDNIM ARTRITISOM

THE EFFECT OF METHOTREXATE TREATMENT ON CARDIOVASCULAR COMORBIDITY IN RHEUMATOID ARTHRITIS PATIENTS

Jadranka Morović-Vergles

Poznato je, na osnovu epidemioloških istraživanja, da je mortalitet bolesnika od reumatoidnog artritisa (RA) povećan u odnosu na opću populaciju. Očekivano trajanje života bolesnika od RA kraće je za oko 3 do 18 godina. Kardiovaskularne (KV) bolesti jedan su od vodećih izvanzglobnih uzroka morbiditeta i mortaliteta bolesnika od RA. S obzirom da se povećani KV mortalitet u RA ne može objasniti samo uobičajenim čimbenicima KV rizika, prevladava mišljenje da je trajna sistemska upala glavni čimbenik ubrzane ateroskleroze i posljedičnog kardiovaskularnog morbiditeta. RA prepoznat je kao samostalni rizični čimbenik za KV bolesti jednako kao dijabetes, hipertenzija, dislipidemija i drugo.

Metotreksat (MTX) je zlatni standard u liječenju RA. Liječenje MTX-om produljuje životni vijek bolesnika od RA. Van Halm i suradnici (Arthritis Research Therpy 2006) utvrdili su da je primjena MTX, kao monoterapije ili u kombinaciji s drugim temeljnim lijeko-

vima (DMARDs), udružena sa značajnim smanjenjem KV rizika uzimajući u obzir i one bolesnike s pozitivnim reumatoidnim faktorom i nalazom erozija. Choi i suradnici (Lancet 2002) su u prospektivnom istraživanju, koje je uključilo više od 1200 bolesnika od RA liječenih MTX, utvrdili smanjenu stopu smrtnosti zbog kardiovaskularnih događaja. Poznato je da se liječenje peroralnim pripravkom MTX u bolesnika od RA češće prekida zbog nuspojava nego neučinkovitosti. U tih bolesnika opcija je parenteralna primjena MTX. Rezultati istraživanja u kliničkoj praksi upućuju da je parenteralni MTX učinkovitiji od oralnog u istoj dozi uz manje nuspojava, a Bharadwaj i suradnici (Rheumatology 2008) su u retrospektivnoj studiji pokazali da je prijelaz s oralnog na parenteralni oblik MTX odgodio potrebu za primjenom bioloških lijekova.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, kardiovaskularni komorbiditet, metotreksat